

Een woning als kruispunt

De woning staat er intussen negen jaar maar de bewoners zijn er nog even enthousiast over als in het begin. Drie factoren bepaalden het ontwerp ervan: de wensen van de opdrachtgevers, de vorm en de ligging van het perceel in zijn mooie omgeving en het bouwbudget.

De opdrachtgevers wensten een woning met een praktijkgedeelte vooraan en een leefruimte achteraan die zoveel mogelijk aansluit bij de omliggende natuur. Voor het ontwerp van die droomwoning gingen ze in zee met de jonge architecten van het architectenbureau ZAmponi.

Het perceel ligt in een bocht van de straat en heeft een ongewone bouwdiepte van dertig meter. Daarop ontwierpen de architecten een langgerekt volume dat ze achteraan naar omhoog brachten waardoor een split level ontstond. Op het hoogste niveau bevinden zich de leefruimte en de keuken, beneden kwam er ruimte voor een open dressing en de slaapvertrekken. Een carport, een berging, de beroepspraktijk en een strakke, rechthoekige vijver vormen een buffer tussen het privégedeelte en de straat en oriënteren het woongedeelte helemaal naar de tuin en de natuur. ►

- 1 Door het niet te hoge plafond kan de leefruimte in de winter snel opgewarmd worden. In de zomer zorgt de terrasoverkapping dan weer dat het er aangenaam koel blijft. De sobere borstwering hindert geenszins het zicht naar buiten.
- 2 De westelijke zijgevel wordt onderbroken door een strakke vijver. De metalen trap biedt toegang van de keuken en leefruimte naar het terras opzij van de woning.
- 3 De carport aan de straatkant biedt plaats aan twee gezinswagens en de inkom van de woning. Een koepel in het dak zet de inkomdeur letterlijk in het licht.
- 4 Uniformiteit en herhaling brengen eenheid in een woning. Zo wordt de kleur van de gevelbekleding (leien) herhaald in de vloeren en de afwerking van onder andere de keuken. De warme kleur van het notenhout verzacht dan weer die donkergrijze kleur.

De beperkingen van het smalle terrein hebben geleid tot de originele vorm van de woning.

Vertrekkend van het bestaande

De beperkingen van het smalle terrein hebben geleid tot de originele vorm van de woning. Met de vraag wat de sterke punten van het terrein waren en hoe ze die zo optimaal mogelijk konden benutten zijn de architecten aan de slag gegaan. De oplossingen die de ongewone situatie aanbood, maken deze woning echter bijzonder interessant.

De lengte en de helling van de woning komen vooral tot uiting in de gang die helemaal van de carport tot in de leefruimte loopt. Het 'konijnenpijpgevoel' dat hierdoor zou kunnen ontstaan, wordt echter meteen opgeheven door de inplanting van een rechthoekige vijver, de grote raampartij en een dwarse inplanting van de badkamer en de open keuken.

Door het verhogen van de leefruimte kunnen de bewoners vanuit hun woonkamer tot diep in en over de tuin kijken. Dat creëert een veel weidser en spectaculairder uitzicht dan wanneer de leefruimte op grondniveau zou zijn.

Het onderscheid tussen praktijk- en privégedeelte is erg duidelijk maar toch zonder stijlbreuk. Door het gebruik van de juiste materialen en kleuren bestaat er een evenwichtige wisselwerking tussen beide delen.

Logische opbouw

De woning is opvallend logisch ingedeeld. De inkomdeur bevindt zich onder de overkapping van de carport vooraan en wordt extra belicht door een grote koepel in het dak. Daardoor wordt de inkom meer uitnodigend. Bovendien staat de wachtende bezoeker droog en in het licht.

Vlakbij de ingang is een bureauimte die momenteel als berging wordt gebruikt, handig voor het uitladen van de auto. Verder in de gang bevindt zich aan dezelfde kant de deur naar de kinesistenpraktijk. De gang loopt door, maar de vertrekken worden onderbroken door een patio met vijver. Achter de vijver ligt het privégedeelte met op het gelijkvloers de badkamer. In de gang vinden een vestiaire, een toilet en een technische ruimte onderkomen in een langgerekt volume dat echter niet tot aan het plafond reikt.

Achter de badkamer splitst de woning zich op in twee niveaus. Op het hoger gelegen niveau bevinden zich de leefruimte met een ruim terras en de open keuken. Beneden is er ruimte voor drie slaapkamers en een open dressing. De vele ramen in de achtergevel bieden een zicht op de tuin en de achterliggende natuur. Maar ook via ramen in de zijgevel vloeit het licht langs het oosten en het westen rijkelijk binnen. "Die ramen op gelijke hoogte met het maaiveld zorgen voor een speciaal effect", aldus de eigenaars. ➤

Deels ondergronds

"In het begin vroeg ik mij af of ik het wel oké zou vinden om in de 'kelder' te slapen, maar die bezorgdheid was onterecht. Het is net alsof je op je buik in het gras ligt", grapt de bewoonster van het huis.

Half ondergrondse slaapvertrekken bieden meer voor- dan nadelen. Er heerst onder meer een constantere temperatuur en het uitzicht is bijzonder. De woning is achteraan voldoende verhoogd om een comfortabel en ruim volume te creëren voor de slaapkamers en de dressing. Bovendien is de kans op vochtinfiltratie zo goed als uitgesloten aangezien het ondergrondse gedeelte uit een ter plaatse gegoten betonnen constructie bestaat en het grondwaterniveau op het perceel lager is dan het vloerniveau van de laagste vertrekken.

De badkamer ligt gelijkvloers, net vóór de split levels. De architect voorzag de badkamer aanvankelijk beneden, maar daar wilden de opdrachtgevers niet van weten; hij wilde niet met pompen werken om het water te kunnen afvoeren.

Onverwacht

Soms komt een positief resultaat uit onverwachte hoek. Hier werd de breedte van de woning bepaald door de standaardlengte van de welfsels. Aanvankelijk werd de woning iets breder ontworpen, maar dan zouden de kosten voor de welfsels te sterk oplopen. Dus opteerden de architect en de opdrachtgevers uiteindelijk voor de standaardafmetingen.

Na uitvoering bleek de minder brede woonruimte een voordeel, omdat de verhoudingen tussen muren en plafond nu perfect klopten. Met een bredere leefruimte bestond de kans dat het plafond optisch te laag zou lijken.

Op het gelijkvloers en in de leefruimte ligt vloerverwarming. De opdrachtgever geeft toe dat hij in het begin wat sceptisch was en daarom toch enkele radiatoren liet voorzien. De slaapkamers worden sowieso met radiatoren verwarmd want vloerverwarming was daar geen goede oplossing. Ook in de praktijkruimte en de badkamer werden radiatoren geplaatst, maar ze worden zelden gebruikt. ➤

1

1 Deze foto toont het kruispunt van de woning. Op dit punt komen de trappen naar de woonruimte en de slaapkamers, de toegang tot de badkamer, de gang achter de inkom en de vijver (grens tussen privé- en praktijkgedeelte) letterlijk samen.

2 De badkamer, die vooral heel praktisch en sober is, werd uitgevoerd in dezelfde materialen en kleuren als, bijvoorbeeld, de keuken. Het raam geeft uit op de waterpartij.

3 De ramen van de slaapkamers komen tot aan het maaiveld, wat zorgt voor een bijzonder effect.

4 Het lage bandraam in de praktijkruimte biedt uitzicht op de strakke vijver. Tegelijk vrijwaart het inkijk in de tegenoverliggende badkamer.

2

3

4

1 Door het onderste deel van de muur, naast de ramen van de slaapvertrekken, te bekleden met aluminium panelen in plaats van met leien, lijkt de woning te zweven.

2 Vanuit een van de lager gelegen slaapkamers kijken de bewoners uit op het omliggende groen en de metalen trap aan de zijgevel die naar de tuin leidt.

Overkapping

De overkapping van het terras achteraan is noodzakelijk als zonwering omdat de achtergevel op de zuidkant ligt. Anders zou de zon rechtstreeks in de leefruimte schijnen en zou het er bloedheet worden. Doordat de muren en het plafond van de leefruimte schijnbaar buiten doorlopen, vormt het terras nu een echte buffer tussen de woning en de tuin.

Blind vertrouwen

Bij dit project werd zelden voor standaardoplossing gekozen, maar dat was mogelijk dankzij een open samenwerking tussen alle partijen. De opdrachtgevers hadden veel vertrouwen gegeven aan de jonge mensen van het architectenbureau, die hen nog altijd dankbaar zijn voor hun openheid van geest: "Nu kunnen we naar dit project verwijzen als nieuwe cliënten bij ons komen aankloppen, maar destijds hadden we helemaal geen referenties toen we dit ongewone ontwerp voorstelden. Dit project vroeg van de opdrachtgevers heel wat vertrouwen en verbeeldingskracht. De gesprekken en discussies hebben altijd geleid tot oplossingen die voor beide partijen positief waren. Er was geen sprake van willoze compromissen, wel van een goede samenwerking."

Prima verstandhouding

Het welslagen van dit project was evenveel de verdienste van de opdrachtgever als van de architect. Een prima verstandhouding en veel vertrouwen tussen de architect, de opdrachtgevers én de aannemers geeft vaak bijzondere resultaten, zo blijkt. In de ontwerpfase spraken architect en bouwheer af dat ze de winddichte ruwbouw samen gingen doen en dat de opdrachtgever het technische gedeelte (elektriciteit en domotica) op zich zou nemen, samen met zijn zoon. De opdrachtgever zorgde ook voor de aannemers, waardoor hij zelf een groot deel van de uitvoering en de coördinatie van het project mee bepaalde. Ook voor de binnenaafwerking was er permanent overleg tussen opdrachtgever en architecten, zodat het concept van de woning ongeschonden bleef. Zo leverden de architecten voor het ontwerp en de uitvoering van de meubels en keukens de nodige ondersteuning aan de uitvoerders. Ze werkten met hen samen, maakten schetsen en gaven ter plekke advies in verband met de materialen. Ze ontwierpen ook de meubels in de woonkamer, praktijkruimte en dressing. ■

PROJECTINFO

U vindt meer foto's op
www.ikgabouwen.be

REALISATIE

Zampone architectuur
Scheldestraat 62
1080 Brussel
☎ 022563341
info@zampone.be
www.zampone.be

STERKE PUNTEN

Volgens de architecten

- De onopvallende gevel langs de straatkant die niet laat vermoeden wat er volgt.
- De woning voldoet aan de gestelde eisen van de bewoners en is maximaal betrokken op de omgeving.
- Het ongewone maar functionele ontwerp van de woning dat volledig is gegroeid vanuit de vorm van het terrein en het programma van de woning. Het ontwerp is niet 'gewrongen', alles zit logisch in elkaar.
- De rust die uitgaat van de gebruikte materialen.

Volgens de bouwheer

- Alle verwachtingen zijn ingelost. Meer nog: de woning is ruimer, breder en lichter dan verwacht.
- De logische opbouw van de woning: eerst de carport en de berging, dan het praktijkgedeelte en de vijver, vervolgens de badkamer en de woonvertrekken.
- Het permanente vakantiegevoel en de verwondering die blijft, zelfs na al die jaren.
- De slaapkamers op het half ondergronds niveau.
- De verbondenheid met de natuur en de buitengeluiden. We beleven de seizoenen hier vanuit onze zetel.

TECHNISCHE FICHE

Bouwjaar: 2004

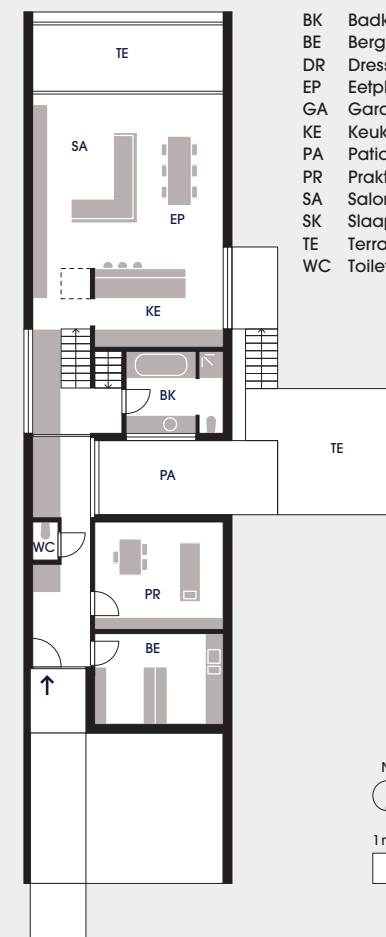
Type woning: vrijstaande woning met kinesistenpraktijk

Beschikbare woonoppervlakte: 180 m²

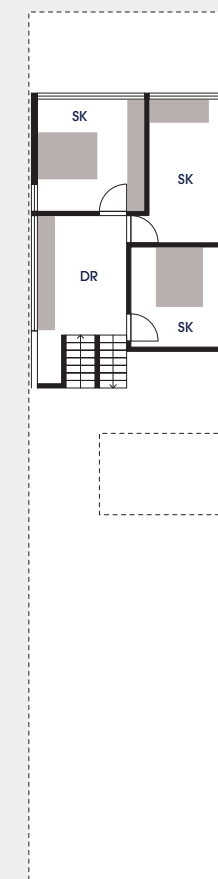
Materialen:

- ruwbouw: gegoten betonnen kelder, wanden in snelbouwsteen, dak- en vloerplaten in betonnen welfsel
- dakbedekking: EPDM (Firestone rubber)
- gevelbekleding: zwarte leien in vezelcement (Eternit), panelen in gebroken wit in vezelcement (Eternit)
- raam- en deurprofielen: gemoffeld aluminium, thermisch onderbroken
- vloeren: zwarte leisteen, parketvloer (dressing + slaapkamers)
- meubilair: fronten in notenhout, tabletten in leisteen

GELIJKVLOERS

VERDIEPING

BK Badkamer
BE Berging
DR Dressing
EP Eetplaats
GA Garage
KE Keuken
PA Patio
PR Praktijkruimte
SA Salon
SK Slaapkamer
TE Terras
WC Toilet

1 m²